

Sygn. akt **VIII K 12/14**

POSTANOWIENIE

Dnia 10 marca 2014 roku

Sąd Okręgowy w Warszawie VIII Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący: SSO Anna Nowakowska

Protokolant: Kinga Kowalczyk

po rozpoznaniu w dniu 10 marca 2014 roku w Warszawie

na posiedzeniu jawnym

w sprawie z oskarżenia subsydiarnego Z. P. i A. P.

p-ko Z. S.

oskarżonemu o to, że w dniu 7 stycznia 2011 roku w W. doprowadził Z. i A. P. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie co najmniej 532.000 złotych po uprzednim wprowadzeniu wyżej wymienionych w błąd, co do wywiązania się z zobowiązania, przy czym pokrzywdzeni rozporządzili mieniem znacznej wartości, tj. o czyn z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k.

postanawia

1. na podstawie art. 17 § 1 pkt 9 k.p.k. umorzyć postępowanie w sprawie p-ko Z. S. oskarżonemu o czyn z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k.;

2. na podstawie art. 632a k.p.k. koszty postępowania w sprawie przejąć na rzecz Skarbu Państwa.

UZASADNIENIE

W dniu 20 sierpnia 2012 roku do Prokuratury Rejonowej w O. wpłynęło zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa przeciwko Z. S.

(k. 1-43 akt 5 Ds. 179/13/I).

Prokurator Prokuratury Rejonowej W. (...) postanowieniem z dnia 5 października 2012 roku sygn. akt 5 Ds. 1636/12/V po rozpoznaniu zawiadomienia Z. i A. P. odmówił wszczęcia śledztwa w sprawie doprowadzenia w dniu 7 stycznia 2011 roku w W. Z. i A. P. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie 532 tysięcy złotych, tj. o czyn z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. wobec braku znamion czynu zabronionego

(postanowienie k. 69-70 akt 5 Ds. 179/13/I).

Na skutek wniesionego zażalenia (k. 75-78 akt 5 Ds. 179/13/I), Sąd Okręgowy w Warszawie postanowieniem z dnia 21 stycznia 2013 roku, sygn. akt VIII Kp 1467/12 (k. 81-82 akt 5 Ds. 179/13/I), uchylił postanowienie Prokuratora Prokuratury Rejonowej dla W.(...) z dnia 5 października 2012 roku o odmowie wszczęcia śledztwa.

Postanowieniem z dnia 6 marca 2013 roku Prokurator Prokuratury Rejonowej W. (...) wszczął śledztwo w sprawie doprowadzenia w dniu 7 stycznia 2011 roku w W. Z. i A. P. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie 532.000 złotych po uprzednim wprowadzeniu w błąd co do zamiaru wywiązania się z zobowiązania – umowy zawartej w dniu 7 stycznia 2011 roku w kancelarii notarialnej A. K. numer repertorium A (...), przy czym pokrzywdzeni rozporządzili mieniem znacznej wartości, tj. o czyn z art. 286 § 2 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. (k. 89 akt 5 Ds. 179/13/I).

Po przeprowadzeniu czynności w postępowaniu przygotowawczym Prokurator Prokuratury Rejonowej W. (...) postanowieniem z dnia 31 października 2013 roku sygn. akt 5 Ds. 179/13/I umorzył na podstawie art. 17 § 1 pkt 1 k.p.k. śledztwo w sprawie doprowadzenia w dniu 7 stycznia 2011 roku w W. Z. i A. P. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie 532.000 złotych po uprzednim wprowadzeniu w błąd co do zamiaru wywiązania się ze zobowiązania – umowy zawartej w dniu 7 stycznia 2011 roku w kancelarii notarialnej A. K. numer repertorium A (...), przy czym pokrzywdzeni rozporządzili mieniem znacznej wartości, tj. o czyn z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. wobec stwierdzenia że brak jest danych dostatecznie uzasadniających podejrzenie popełnienia czynu zabronionego (postanowienie k. 196-203 akt 5 Ds. 179/13/I). Postanowienie to zostało doręczone Z. i A. P. w dniu 4 grudnia 2013 roku (k. 207-208 akt 5 Ds. 179/13/I).

W dniu 8 stycznia 2014 roku do Sądu Okręgowego w Warszawie wpłynął subsydiarny akt oskarżenia (data nadania 4 stycznia 2014 roku), Z. i A. P. przeciwko Z. S., którym zarzucili mu to, że : w dniu 7 stycznia 2011 roku w W. doprowadził Z. i A. P. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie co najmniej 532.000 złotych po uprzednim wprowadzeniu wyżej wymienionych w błąd, co do wywiązania się z zobowiązania, przy czym pokrzywdzeni rozporządzili mieniem znacznej wartości tj. o czyn z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. (k. 2-6 akt VIII K 12/14).

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Postępowanie w niniejszej sprawie podlega umorzeniu ze względu na brak skargi uprawnionego oskarżyciela.

Celem ustalenia czy w danej sprawie jest możliwe skuteczne wniesienie subsydiarnego aktu oskarżenia należy w pierwszej kolejności zbadać, czy zostały wypełnione wszystkie przesłanki wynikające z treści art. 55 § 1 k.p.k. i art. 330 § 2 k.p.k.

Jak wielokrotnie wskazywał Sąd Najwyższy (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 20 kwietnia 2006 roku, sygn. akt III KK 371/05, OSNwSK 2006/1/872 oraz powołane tam dalsze orzeczenia), pokrzywdzony może wnieść subsydiarny akt oskarżenia gdy prokurator po wyczerpaniu kolejnych szczebli zaskarżenia podejmowanych przez niego decyzji - wyda powtórnie postanowienie o odmowie wszczęcia lub o umorzeniu postępowania. Prowadzi to do wniosku, że możliwość wniesienia subsydiarnego aktu oskarżenia o czyn ścigany z urzędu zachodzi jedynie wówczas gdy prokurator po uprzednim uchyleniu przez sąd postanowienia o odmowie wszczęcia postępowania, nadal nie znajdując podstaw do wniesienia aktu oskarżenia wyda po raz drugi takie samo postanowienie jakie było już zaskarżone.

Należy oczywiście zgodzić się z cytowanym przez Prokuratora poglądem SN wyrażonym w wyroku z dnia 10 lipca 2013 r. – sygn. akt IV KK 87/13, gdzie Sąd Najwyższy stwierdził, że wyraz „ ponownie „, użyty w zdaniu pierwszym § 2 art. 330 k.p.k. w kontekście użytego tu spójnika „ lub „, oznacza w istocie, że chodzi o ponowne czyli raz jeszcze wydanie takiej samej jak uchylona poprzednio decyzji procesowej, a więc o „ ponowną „ odmowę wszczęcia” lub „ o „ ponowne „ umorzenie postępowania (LEX 1331369).

Możliwość wniesienia subsydiarnego aktu oskarżenia nie istnieje wówczas gdy po uchyleniu postanowienia o odmowie wszczęcia śledztwa prokurator wszczął śledztwo, a następnie je umorzył, zaś tok zaskarżenia tej ostatniej decyzji, prowadzący do powtórnego jej podjęcia i kolejnego zaskarżenia nie został ponownie wyczerpany.

W niniejszej sprawie postanowienie z dnia 31 października 2013 roku o umorzeniu śledztwa zostało doręczone oskarżycielom w dniu 4 grudnia 2014 roku i nie doszło do powtórnego wydania postanowienia o umorzeniu śledztwa, tym samym nie wypełnił się procesowo tryb uprawniający do wniesienia subsydiarnego aktu oskarżenia. Należy zauważyć, że pierwsze postanowienie prokuratora z dnia 5 października 2012 roku sygn. akt 5 Ds. 1636/12/V po rozpoznaniu zawiadomienia Z. i A. P. dotyczyło odmowy wszczęcia śledztwa w sprawie. Następnie po jego uchyleniu przez Sąd Okręgowy w Warszawie prokurator wydał postanowienie o wszczęciu śledztwa.

W tym zakresie także analizy orzecznictwa i stanowiska doktryny dokonywał Sąd Apelacyjny w Łodzi (postanowienie z dnia 25 maja 2011 roku sygn. akt II AKz 227/11, OSAŁ 20011/3/33 i powołane w tym postanowieniu orzecznictwo),

który wskazał że prawo do wniesienia przez pokrzywdzonego subsydiarnego aktu oskarżenia otwiera się z chwilą prawomocności ponownego postanowienia prokuratora o odmowie wszczęcia lub ponownego postanowienia o umorzeniu postępowania po uchyleniu przez sąd poprzedniego postanowienia tejże treści.

Mając na uwadze powyższe należało stwierdzić, że nie doszło wyczerpania wymaganego toku uprawniającego do wniesienia subsydiarnego aktu oskarżenia, który należało potraktować jako nieuprawniony, co musi skutkować umorzeniem postępowania ze względu na brak skargi uprawnionego oskarżyciela.

Sąd przejął koszty postępowania w sprawie na rzecz Skarbu Państwa z uwagi na trudną sytuację finansową oskarżycieli subsydiarnych, którzy korzystali ze zwolnienia od opłaty sądowej.

Mając na uwadze powyższe orzeczono jak w sentencji.